

Datum
2023-10-02
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
HVO-2023-3396

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Yttrande över Remiss från Justitiedepartementet - EU-kommissionens förslag till förordning och rådsbeslut om skydd för utsatta vuxna STK-2023-1064

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Yttrande

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ser positivt på intentionen att säkerställa att skyddet för utsatta vuxna i gränsöverskridande situationer upprätthålls. Förslaget omfattar vuxna som på grund av nedsatt eller otillräcklig personlig förmåga inte kan tillvarata sina egna intressen.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden anser att det finns positiva aspekter i förslagen, men att det är svårt att ta ställning till konsekvenserna utifrån nämndens ansvarsområde och för den enskilde. Nämnden efterfrågar därför mer omfattande konsekvensbeskrivningar av de olika artiklarna, för att säkerställa att förslagen inte innebär en försämring och försvagning av rättigheterna för den enskilde när de omsätts i praktik.

Förslagen ska säkerställa att gemensamma internationella privaträttsliga regler om skydd för vuxna tillämpas och tolkas i enlighet med konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i gränsöverskridande ärenden. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden anser att detta är positivt och vidare att det är bra att det slås fast att vuxna ska ges faktisk och verklig möjlighet att fritt uttrycka sina synpunkter i enlighet med konventionen. Det ska innebära att vuxna ges samma möjligheter i samtliga medlemsstater oberoende av de nationella reglerna i de aktuella länderna. Samtidigt menar nämnden att det är svårt att förutse hur detta kommer följas och regleras i praktiken. Medlemsstaternas nationella lagstiftningar inom bland annat äldreomsorgen kan skilja sig åt, och området kräver därför närmare granskning och utredning. Detta är särskilt relevant i förhållande till artiklar inom exempelvis kapitel IV (4), erkännande och verkställighet av åtgärder.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden instämmer i vikten av förslag till gemensamma regler som kan underlätta för vuxna i situationer gällande internationell privaträtt där flera länder och deras lagstiftningar är involverade, då detta rättsliga område i nuläget många gånger kan

vara komplext och innebära långa och komplicerade processer för de inblandade. Införandet av ett (för medlemsstaterna frivilligt) europeiskt företrädarintyg (artikel 34) är därför positivt, då det kan innebära en förstärkning av den enskildes skydd och intressen genom att det blir möjligt för den enskildes företrädare att bevisa sina befogenheter utomlands.

Det finns ytterligare områden där nämnden menar att det är svårt att förutse konsekvenserna såsom förslagen som gäller inrättande av ett system för sammankoppling av medlemsstaternas skyddsregister och register över andra företrädarbefogenheter (artikel 45, 47, 48 m.fl.), utbyte av information mellan myndigheter i olika medlemsstater (artikel 25) och uppgifter som inhämtats via sammankopplingssystemet (artikel 54). Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden anser att digital kommunikation och digitala verktyg kan underlätta i fall som rör fler än en medlemsstat, men samtidigt ställer det oerhört höga krav på samtliga medlemsstaters hantering av sekretessbelagd information, sekretessbedömningar och personuppgiftsbehandling enligt dataskyddsförordningen. Detta väcker frågor som exempelvis hur tillgången till register kommer se ut i praktiken, hur delning av sekretessbelagd information kan begränsas, hur informationen kommer användas och regleras samt hur frågan om samtycke kommer behandlas. Nämnden menar här att det måste utredas hur skyddet för den enskildes integritet kan säkerställas, inte minst om olika länders sekretesslagstiftningar skiljer sig åt.

Ordförande

.....
Anders Rubin
.....

Förvaltningschef

.....
Sergio Garay
.....